

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

"نمود فرم نایبد به اعضای هیأت داوران مندرج در پایان نامه کارشناس ارشد"

پذیرنوسبله پایان نامه کارشناس ارشد خانم / آنلا... پردازه خواهانی نحت عنوان
بررسی تاثیر برنامه مشاوره با دختران بر عملکرد مادرانشان در پیشگیری از فقر آهن در دختران نوجوان در
دبیرستانهای شمال شهر اصفهان

تقدیم می شود. اینجا پذیرنوسبله نسخه نهائی این پایان نامه را از نظر فرم و محتوی بررسی و نأیید کرده و پذیرش آنرا
برای تکمیل درجه کارشناس ارشد پیشنهاد می کنیم.

نام و نام خانوادگی و افشاء اعضای هیأت داوران :

۷۸/۲/۱۳

سرکار خانم الحانی (استاد راهنما)

۷۸/۲/۱۳

جناب آقای دکتر کیمیاگر (استاد مشاور)

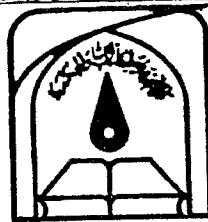
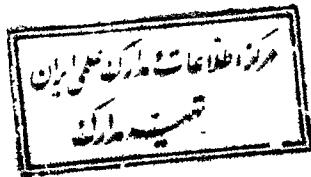
سرکار خانم معماریان (استاد ناظر)

سرکار خانم سید باقر مددج (استاد ناظر)

سرکار خانم انوشه (استاد ناظر)

جناب آقای دکتر غرانی پور (نماينده تحصیلات تکمیلی)

۱۳۷۸ / ۹ / ۲۰

دانشگاه تربیت مدرس
دانشکده علوم پزشکی

پایان نامه

برای دریافت درجه کارشناسی ارشد در رشته آموزش پرستاری
«گرایش بهداشت جامعه»

عنوان پایان نامه

بررسی تأثیر برنامه مشاوره با دختران نوجوان بر عملکرد
مادرانشان در پیشگیری از فقر آهن دختران
دبیرستانهای شمال شهر اصفهان
در سال تحصیلی ۱۳۷۷-۷۸

نگارش

پروانه خراسانی

استاد راهنما

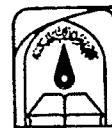
سرکار خانم فاطمه الحانی

اساتید مشاور

جناب آقای دکتر مسعود کیمیاگر
سرکار خانم ریابه معماریان

بهار ۱۳۷۸

2500/2

تاریخ:
پیوست:

آیین‌نامه چاپ پایان‌نامه (رساله)‌های دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس

نظر به اینکه چاپ و انتشار پایان‌نامه (رساله)‌های تحصیلی دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس مبین بخشی از فعالیتهای علمی - پژوهشی دانشگاه است، بنابراین به منظور آگاهی و رعایت حقوق دانشگاه، دانش‌آموختگان این دانشگاه نسبت به رعایت موارد ذیل متعهد می‌شوند:

ماده ۱. در صورت اقدام به چاپ پایان‌نامه (رساله)‌ی خود، مراتب را قبلاً به طور کتبی به مرکز نشر دانشگاه اطلاع دهد.

ماده ۲. در صفحه سوم (پس از برگ شناسنامه)، عبارت ذیل را چاپ کند:
«کتاب حاضر، حاصل پایان‌نامه کارشناسی ارشد نگارنده در رشته آموزش پرستاری است. که در سال ۱۳۷۸ در دانشکده علوم پزشکی دانشگاه تربیت مدرس به راهنمایی سرکار خانم فاطمه الحانی و مشاوره جناب آقای دکتر مسعود کیمیاگر و سرکار خانم ربابه معماریان از آن دفاع شده است».

ماده ۳. به منظور جبران بخشی از هزینه‌های نشریات دانشگاه تعداد یک درصد شمارگان کتاب (در هر نوبت چاپ) را به مرکز نشر دانشگاه اهدا کند، دانشگاه می‌تواند مازاد نیاز خود را به نفع مرکز نشر در معرض فروش قرار دهد.

ماده ۴. در صورت عدم رعایت ماده ۳، ۵٪ بهای شمارگان چاپ شده را به عنوان خسارت به دانشگاه تربیت مدرس، تأديه کند.

ماده ۵. دانشجو تعهد و قبول می‌کند در صورت خودداری از پرداخت بهای خسارت، دانشگاه می‌تواند خسارت مذکور را از طریق مراجع قضایی مطالبه و وصول کند؛ به علاوه به دانشگاه حق می‌دهد به منظور استیقای حقوق خود، از طریق دادگاه، معادل وجه مذکور در ماده ۴ را از محل توقیف کتابهای عرضه شده نگارنده برای فروش، تأمین نماید.

ماده ۶. اینجانب پروانه خراسانی دانشجوی رشته پرستای مقطع کارشناسی ارشد تعهد فوق و ضمانت اجرایی آن را قبول کرده، به آن ملتزم می‌شوم

کلیه حقوق اعم از چاپ و تکثیر، نسخه برداری، ترجمه،
اقتباس و ... از پایان‌نامه کارشناسی ارشد برای دانشگاه تربیت
مدرس محفوظ است. نقل مطالب با ذکر مأخذ بلامانع است.

تقدیم به :

تمامی پویندگان راستین طریق دانش و تقوی
آنان که در عرصه عمل رضایت خالق را طالبد.

«پر رهرو باد راهشان»

پدر بزرگوار و مادر مهریان و فداکارم
که نهال بالندگی ام ریشه در کوشش‌های صادقانه،
مساعدت‌های بی دریغ و تشویق‌های گرمشان دارد.

«مشعل تابناک حیاتشان همواره فروزان»

همسر بردار و مهریانم

که آینه تمام‌نمای پاکی، صداقت و محبت است.

خواهر مهریان،

وبرادران عزیزم

که در سختی‌ها و مشکلات همواره یاور و مشق من بوده و خواهند بود.

« توفیق الہی رفیق راهشان »

آرش، آرزو و دیگر فرزندان این مرزو بوم

که آینده روشن ایران اسلامی را در شکوفایی آنان می‌نگرم.

«بهار عمرشان جاودان»

تقدیر و سپاس

حمد و سپاس ایزد یکتا را سزاست که در سایه الطاف و عتیات بیکران او توفیق کسب فیض از محضر اساتید، همکاران و دوستان عزیز نصیبیم گردید تا با کمک آنان گمی هر چند کوچک در اعتلای سلامت جامعه برداشته باشیم.

به این ترتیب مراتب سپاس و امتنان خود را نثار آنان می کنیم که انجام این پژوهش مرهون نظرات ارزشمند و کمکهای بی شایبۀ آنان است:

سرکار خانم الحانی که با راهنمایی های ارزنده و مفید صبر و حوصله و دقت نظرشان در تمامی مراحل پژوهش، همراه و مشوق اینجنب بودند.

جناب آقای دکتر کیمیاگر استاد محترم مشاور کمپانی رهنمودهای ارزشمند و نظرات تخصصی خود در زمینه تغذیه راه را بر من هموار کرده و بر من منت نهادند.

سرکار خانم معماریان در سمت استاد مشاور دوم، که با سعۀ صدر و نظرات دقیق و کاربردی خود، سهم به سزایی در به انجام رسیدن این پژوهش داشتند.

اساتید محترم دانشکده علوم پزشکی به خصوص دکتر کاظم نژاد و آقای محمدی که در زمینه مسائل و مشکلات عدیله آماری از رهنمودهایشان بهره مند گردیدند.

جناب آقای دکتر فرهادی که در تأیید تفسیر نتایج آزمایشات خونی و درجه بندی فقر آهن، مساعدت فرمودند. حاج آقا خامی، دکتر هورفر، دکتر جوانمردی و کادر زحمتکش نیمارستان سید الشهداء به خصوص کارمندان بخششای هماتولوژی و بیوشیمی آزمایشگاه که مسئولیت انجام آزمایشات خونی این پژوهش را، مستقبل شدند.

بیوین

مدیران، دبیران و دانش آموزان محترم دبیرستانهای آبادان، علم‌آزاده، سلحشور، مکتبی، بنی‌فاطمه و حافظه که در مراحل اجرایی و نمونه گیری از همکاری صمیمانه بربخی از آنان بهره مند شدم.

سرکار خانم غفارپور، ابطحی، مهندس هرمز دیاری و دیگر همکارانشان در انتستیتو تحقیقات تغذیه ایران (اتا)، دکتر پارسا، خانم عبدالهی، خانم خلدی، مهندس مهدی اصفهانی و خانم عطایی (دانشجوی دانشگاه اصفهان) که در تعیین اعتماد و اعتبار اینزار و پاسخگویی به سوالات تغذیه‌ای، پژوهشگر را یاری نمودند.

اساتید محترم گروه پرستاری، جناب آقای دکتر غفرانی پور، خانم انوشه، خانم کرمانشاهی، خانم ونکی، آقای محمدی، آقای ناوی پور و آقای احمدی که در مدت تحصیل از محضرشان کسب فضل و دانش نمودم.

مهندس دیوسالار، آقای سلیمانی و خانم‌ها: اسکندری، پناهی، عبدالی، اکبری، صدرخانلو، دباغی و دیگر دوستانی که همگی به نحوی در تجزیه - تحلیل اطلاعات و مراحل پایانی، مساعدت فرمودند.

همچنین مادر خوب، پدر مهریان و همسر وفادارم که در مراحل تحصیل و تحقیق همواره با پژوهشگر هم قدم، همراه و همدل بوده‌اند.

﴿ فهرست مطالب ﴾

صفحه

عنوان

چکیده

۱	فصل اول: مقدمه مقدمه
۲	
فصل دوم: چهارچوب پنداشتی و مروری بر مطالعات انجام شده ۱۱	
۱۲	۱-۱. چهارچوب پنداشتی ۱-۲
۱۲	۱-۱-۱. فقر آهن ۱-۲
۱۲	۱-۱-۱-۱. تاریخچه آهن ۱-۲
۱۳	۱-۱-۱-۲. مقدار واشکال مختلف آهن در بدن ۱-۲
۱۳	۱-۱-۱-۳. نقش آهن در بدن ۱-۲
۱۴	۱-۱-۱-۴. تعادل و جذب آهن در بدن ۱-۲
۱۵	الف) عوامل کاهش دهنده جذب آهن ۱-۲
۱۶	ب) عوامل افزایش دهنده جذب آهن ۱-۲
۱۷	۱-۱-۱-۵. انتقال آهن در بدن ۱-۲
۱۷	۱-۱-۱-۶. ذخیره آهن در بدن ۱-۲
۱۷	۱-۱-۱-۷. دفع آهن از بدن ۱-۲
۱۹	۱-۱-۱-۸. مقدار آهن موردنیاز ۱-۲
۲۰	۱-۱-۱-۹. منابع غذایی آهن ۱-۲
۲۱	۱-۱-۱-۱۰. علل فقر (کمبود) آهن ۱-۲

الف

	عنوان
۲۲	۱۱-۱-۱-۲. مراحل فقر آهن
۲۲	الف) مراحل I و II به نام مرحله تخلیه ذخایر آهن
۲۳	ب) مرحله III و IV به نام فقر آهن
۲۳	۱۲-۱-۱-۲. عوارض و پیامدهای فقر آهن
۲۵	۱۳-۱-۱-۲. گروههای در معرض خطر کم خونی فقر آهن
۲۸	۱۴-۱-۱-۲. آزمونهای تشخیصی فقر آهن و کم خونی ناشی از آن
۳۲	۱۵-۱-۱-۲. درمان کم خونی فقر آهن
۳۳	۲-۱-۱-۲. پیشگیری از فقر آهن
۳۳	۱-۲-۱-۲. تعریف پیشگیری
۳۴	۲-۲-۱-۲. سطوح پیشگیری
۳۵	۳-۲-۱-۲. پیشگیری از فقر آهن
۳۶	الف) مکمل یاری گروههای آسیب‌پذیر
۳۶	ب) غنی سازی مواد غذایی با آهن
۳۷	ج) آموزش تغذیه صحیح و اصلاح رفتارهای تغذیه‌ای
۳۸	د) کنترل آلودگی‌های انگلی و اصلاح رفتارهای غیر بهداشتی
۳۹	۳-۱-۱-۲. عملکرد مادران
۴۰	۱-۳-۱-۲. عملکرد تغذیه‌ای
۴۰	الف) تعریف سبک، عادات و الگوهای تغذیه‌ای
۴۲	ب) عملکردهای صحیح تغذیه‌ای در پیشگیری از فقر آهن
۴۴	ج) بررسی وضعیت تغذیه

عنوان

صفحه

۴۶	۲-۳-۱-۲. عملکرد بهداشتی
۴۷	۲-۳-۱-۲. نقش مادر در عملکردهای تغذیه‌ای - بهداشتی
۴۸	۲-۴-۱-۲. دختران نوجوان
۴۸	۲-۴-۱-۲. فقرآهن در دختران نوجوان
۴۹	۲-۴-۱-۲. اهمیت آموزش بهداشت در نوجوانی
۵۰	الف) مراحل اصلی در برنامه‌ریزی آموزش بهداشت
۵۰	ب) روشها و انواع مختلف برنامه‌های آموزش بهداشت
۵۲	۲-۵-۱-۲. مشاوره
۵۲	۲-۵-۱-۲. ۱. تعریف مشاوره و انواع آن
۵۳	۲-۵-۱-۲. ۲. نقش پرستار بهداشت جامعه در مشاوره با مددجویان
۵۴	۲-۵-۱-۲. ۳. روند اجرای مشاوره
۵۴	۲-۵-۱-۲. ۴. مدل‌های مختلف اجرای مشاوره
۵۴	الف) مدل کراکوف
۵۵	ب) مدل نلسون - جون
۵۵	ج) مدل ایگان
۵۶	د) مدل چهارسیوالی
۵۶	۲-۵-۱-۲. ۵. مهارت‌ها و اصول مشاوره مؤثر
۵۸	الف) اصول مشاوره با نوجوانان
۵۹	ب) ویژگیهای مشاوره گروهی
۶۱	۲-۲. مروری بر مطالعات انجام شده

۶۱	۲-۲-۱. مطالعات انجام شده در داخل کشور
۶۷	۲-۲-۲. مطالعات انجام شده در خارج از کشور

۷۵	فصل سوم: مواد و روشها.....
۷۶	۳-۱. اهداف پژوهش.....
۷۶	۳-۱-۱. هدف کلی
۷۶	۳-۱-۲. اهداف ویژه
۷۷	۳-۲. فرضیه‌های پژوهش.....
۷۷	۳-۳. پیش‌فرضهای پژوهش.....
۷۹	۴-۳. تعریف واژه‌ها.....
۷۹	۴-۴-۱. برنامه مشاوره
۷۹	۴-۴-۲. دختران نوجوان
۸۰	۴-۴-۳. عملکرد مادران
۸۰	۴-۴-۴. پیشگیری
۸۱	۴-۴-۵. فقرآهن
۸۲	۴-۵. ابزارگرداوری اطلاعات
۸۴	۴-۶. اعتبار علمی ابزارگرداوری اطلاعات (روایی)
۸۴	۴-۷. اعتماد علمی ابزارگرداوری اطلاعات (پایابی)
۸۵	۴-۸. محدودیت‌های پژوهش
۸۶	۴-۹. نوع پژوهش
۸۷	۴-۱۰. جامعه پژوهش

عنوان**صفحه**

۱۱-۳. نمونه پژوهش.....	۸۷
۱۲-۳. مشخصات نمونه های پژوهش	۸۸
۱۳-۳. محیط پژوهش	۸۹
۱۴-۳. روش کار	۸۹
۱۵-۳. روش تجزیه و تحلیل اطلاعات.....	۹۲
۱۵-۳-۱. استخراج اطلاعات از داده های اولیه.....	۹۲
۱۵-۳-۲. تجزیه تحلیل اطلاعات.....	۹۴
۱۶-۳. ملاحظات اخلاقی	۹۵

فصل چهارم: نتایج، بحث، پیشنهادها.....

۱-۴. بیان یافته ها، جداول و نمودارها	۹۷
۲-۴. بحث و بررسی یافته ها	۱۲۸
۳-۴. نتیجه گیری نهایی	۱۴۱
۴-۴. پیشنهادها.....	۱۴۳
۴-۴-۱. پیشنهادهایی جهت بکارگیری یافته های پژوهش	۱۴۳
۴-۴-۲. به کارگیری یافته های پژوهش در پرستاری.....	۱۴۴
۴-۴-۳. پیشنهادهایی برای پژوهش های بعدی.....	۱۴۶

فهرست منابع	۱۴۷
ضمائمه.....	۱۶۱
چکیده انگلیسی	۲۱۳

﴿ فهرست جداول ﴾

عنوان	
صفحة	
جدول ۱-۲. میزان نیاز روزانه به آهن در سنین مختلف بر حسب میلی‌گرم	۲۰
جدول ۱-۴. توزیع فراوانی مطلق و نسبی نمونه‌های دوگروه انتهای پژوهش	۹۸
جدول ۲-۴. میانگین و انحراف معیار سن، بعد خانوار و سن والدین در دوگروه	۹۸
جدول ۳-۴. توزیع فراوانی مطلق و نسبی رتبه تولد دختران و مقایسه آن در دوگروه	۹۹
جدول ۴-۴. توزیع فراوانی مطلق و نسبی تحصیلات مادر و مقایسه آن در دوگروه	۹۹
جدول ۴-۵. توزیع فراوانی مطلق و نسبی تحصیلات پدر و مقایسه آن در دوگروه	۱۰۰
جدول ۴-۶. توزیع فراوانی مطلق و نسبی شغل مادران و مقایسه آن در دوگروه	۱۰۰
جدول ۴-۷. توزیع فراوانی مطلق و نسبی شغل پدران و مقایسه آن در دوگروه	۱۰۱
جدول ۴-۸. توزیع فراوانی مطلق و نسبی منزل مسکونی و مقایسه آن در دوگروه	۱۰۱
جدول ۴-۹. توزیع فراوانی مطلق و نسبی درآمد خانواده و مقایسه آن در دوگروه	۱۰۲
جدول ۱۰-۴. میانگین و انحراف معیار عملکرد مادران در زمینه پیشگیری از فقرآهن، قبل از مداخله و مقایسه آن در دوگروه	۱۰۳
جدول ۱۱-۴. میانگین و انحراف معیار عملکرد مادران در زمینه پیشگیری از فقرآهن، بعد از مداخله و مقایسه آن در دوگروه	۱۰۳
جدول ۱۲-۴. میانگین و انحراف معیار عملکرد مادران در زمینه پیشگیری از فقرآهن و مقایسه آن قبل و بعد از مداخله درگروه مشاوره	۱۰۴
جدول ۱۳-۴. میانگین و انحراف معیار عملکرد مادران در زمینه پیشگیری از فقرآهن و مقایسه آن قبل و بعد از مداخله درگروه کتابچه آموزشی	۱۰۴
جدول ۱۴-۴. میانگین و انحراف معیار متوسط آهن دریافتی روزانه از رژیم غذایی یک ماهه دختران قبل از مداخله و مقایسه آن در دوگروه (بر حسب میلی‌گرم)	۱۰۵

جدول ۱۵-۴. میانگین و انحراف معیار متوسط آهن دریافتی روزانه از رژیم غذایی یک ماهه دختران پس از مداخله و مقایسه آن در دو گروه (برحسب میلی گرم)	۱۰۵
جدول ۱۶-۴. میانگین و انحراف معیار متوسط آهن دریافتی روزانه از رژیم غذایی یک ماهه دختران و مقایسه آن قبل و بعد از مداخله در گروه مشاوره (برحسب میلی گرم)	۱۰۶
جدول ۱۷-۴. میانگین و انحراف معیار متوسط آهن دریافتی روزانه از رژیم غذایی یک ماهه دختران و مقایسه آن قبل و بعد از مداخله در گروه کتابچه آموزشی (برحسب میلی گرم)	۱۰۶
جدول ۱۸-۴. توزیع فراوانی مطلق و نسبی فراهمی زیستی آهن رژیم غذایی دختران، قبل از مداخله و مقایسه آن در دو گروه	۱۰۷
جدول ۱۹-۴. توزیع فراوانی مطلق و نسبی فراهمی زیستی رژیم غذایی دختران پس از مداخله و مقایسه آن در دو گروه	۱۰۸
جدول ۲۰-۴. توزیع فراوانی مطلق و نسبی فراهمی زیستی آهن رژیم غذایی و مقایسه آن قبل و بعد از مداخله در گروه مشاوره	۱۰۹
جدول ۲۱-۴. توزیع فراوانی مطلق و نسبی فراهمی زیستی آهن رژیم غذایی و مقایسه آن قبل و بعد از مداخله در گروه کتابچه آموزشی	۱۰۹
جدول ۲۲-۴. میانگین و انحراف معیار شاخصهای خونی فقرآهن قبل از مداخله و مقایسه آنها در دو گروه	۱۱۰
جدول ۲۳-۴. میانگین و انحراف معیار شاخصهای خونی فقرآهن پس از مداخله و مقایسه آنها در دو گروه	۱۱۱
جدول ۲۴-۴. میانگین و انحراف معیار شاخصهای خونی فقرآهن و مقایسه آنها قبل و بعد از مداخله در گروه مشاوره	۱۱۲

عنوان**صفحه**

جدول ۲۵-۴. میانگین و انحراف معیار شاخصهای خوبی فقرآهن و مقایسه آنها قبل و بعد از مداخله در گروه کتابچه آموزشی	۱۱۳
جدول ۲۶-۴. توزیع فراوانی مطلق و نسبی مراحل فقرآهن نمونه‌ها و مقایسه آن در دو گروه قبل از مداخله	۱۱۴
جدول ۲۷-۴. ^۱ توزیع فراوانی مطلق و نسبی مراحل فقرآهن نمونه‌ها و مقایسه آن در دو گروه پس از مداخله	۱۱۵
جدول ۲۸-۴. فراوانی مطلق و نسبی مراحل فقرآهن نمونه‌ها و مقایسه آن قبل و بعد از مداخله در گروه مشاوره	۱۱۶
جدول ۲۹-۴. مقایسه فراوانی درجات فقرآهن نمونه‌ها قبل و بعد از مداخله در گروه مشاوره	۱۱۶
جدول ۳۰-۴. فراوانی مطلق و نسبی مراحل فقرآهن نمونه‌ها، و مقایسه آن قبل و بعد از مداخله در گروه کتابچه آموزشی	۱۱۷
جدول ۳۱-۴. مقایسه فراوانی درجات فقرآهن نمونه‌ها قبل و بعد از مداخله در گروه کتابچه آموزشی	۱۱۷
جدول ۳۲-۴. معیار رتبه‌بندی عملکرد مادران	۱۳۲